

In order to sustain constant growth of city intelligence, the study concentrates on needs and expectations toward education based on professional socialization toward smart city development and on actions that should be undertaken to raise skills and competencies of citizens. Further development of smart cities depends on the level of suitable competencies (both, technological and social gain through professional socialization) possessed by citizens, society, decision makers and 4.0 industry workers.

Education is the most effective and perspective tool for raising human and social capital. Due to the above, it seems to be clear that competencies and their adequacy is a challenge for smart development of elastic professional curricula and the grate and most competent players for developing suitable curricula are higher educational institutions, having great experience in carrying out didactics for young and older learners. Development of smart sustainable curricula for secondary and tertiary students, as well as for adult learners is a challenge, and therefore, higher educational institutions should undertake cooperation with smart city governments – decision makers and enterprises – in order to develop qualitative and suitable curricula based on the needs and expectations of end-users – namely the society and citizens. And in order to ensure the effectiveness of these actions, an initial stage of research on competencies among governments' workers should be implemented, considering their needs as well, in order to develop smart sustainable educational programmes on developing social and technological competencies for 3.0 Smart City development.

УДК 159.9.07:378:373.2.011.3-051

ВОРОНОВА О.Ю., КОЗІЙ О.П.
Мукачівський державний університет

ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

На сучасному етапі реформування системи національної освіти в Україні пріоритетним завданням є підвищення професійної підготовки майбутніх педагогів, в тому числі фахівців дошкільного профілю. Адже рівень їх готовності до педагогічної діяльності позначається на успішності процесу виховання дітей дошкільного віку.

Проблемою готовності до педагогічної діяльності займалося не одне покоління науковців – серед них: А. Макаренко, В. Сухомлинський, К. Ушинський, В. Моляко та інші. Неоцінений вклад у розробку теорії та структури психолого-педагогічної готовності до діяльності внесли Ф. Гоноболін, Н. Кузьміна, А. Щербаков та інші.

У дослідженнях науковців (В. Андрущенко, Г. Атанов, В. Бондар, І. Зязюн, Б. Корольов, О. Мороз, С. Сисоєва та ін.) наголошується на необхідності підготовки фахівців нової генерації, спроможних адаптуватися до швидкоплинних змін у професійній діяльності, самостійно поповнювати професійні знання та збагачувати власний професійний досвід упродовж усього

життя. Якість професійної підготовки педагогів дошкільного фаху зумовлює рівень освіченості і вихованості майбутнього покоління. На цьому акцентують увагу вчені, розглядаючи різні аспекти проблеми удосконалення змісту підготовки фахівців дошкільної освіти та фахового становлення майбутнього вихователя (Л. Артемова, А. Богущ, Г. Беленька, З. Борисова, Н. Голота, Н. Грама, Т. Жаровцева, Н. Денисенко, Е. Карпова, Н. Лисенко, Т. Поніманська та ін. [1, 2, 3]).

О. Мороз, досліджуючи готовність освітян, під педагогічною діяльністю розуміє «сукупність усвідомлених дій педагога, спрямованих на задоволення своїх педагогічних потреб та інтересів». Він переконаний, що результат професійної діяльності вихователя більшою мірою залежить від його готовності. Зміст даного поняття учений пов'язує з низкою морально-психологічних рис вихователя, із розумовими та педагогічними здібностями, із комплексом суспільно-політичних, спеціальних та психолого-педагогічних знань, із наявністю методичних умінь та навичок, які необхідні вихователю в його діяльності [4].

На думку науковця, готовність до педагогічної діяльності можна подати у вигляді такої системи: психологічна готовність (потреба в педагогічній діяльності, внутрішнє прийняття вимог діяльності, усвідомлення відповідності особистих якостей вимогам діяльності, усвідомлена мотивація особистого прагнення до даної спеціальності, морально-психологічна готовність до праці вихователя); теоретична підготовленість до педагогічної діяльності (наявність глибоких знань основ наук, певний рівень розвитку, підготовка в певній галузі знань, знання вимог спеціальності до особистих рис та здібностей, володіння знаннями та методами постійного поповнення знань); практична готовність до професії вихователя (уміння планувати та організовувати виховну роботу з дітьми, уміння застосовувати раніше набуті знання, уміння та навички на практиці, формування нових умінь та навичок); ідейно-політична підготовка, світогляд та загальна культура вихователя; необхідний рівень розвитку педагогічних здібностей, які містять такі компоненти як, педагогічна спостережливість, педагогічна увага, вимогливість, педагогічний такт, розподіл уваги, організаторські здібності, професійно-педагогічна спрямованість особистості вихователя.

У даній структурі не вистачає емоційного та оцінного компонентів. Л. Кондрашова вважає емоційний фактор дуже важливим, оскільки він є зв'язком у системі взаємодії вихователя та вихованців. На її переконання, головним у готовності вихователя є морально-психологічний аспект, який сам по собі є «складним особистісним утворенням, що зумовлює стійке бажання займатися педагогічною працею, готовністю діяти в педагогічних ситуаціях відповідно до ідейно-моральних та професійних принципів, ініціативно, самостійно й наполегливо підходити до вирішення виховних завдань, творчо використовувати професійні знання, уміння, установки як регулятор професійної поведінки». Також у своїх працях дослідниця звертає увагу на те, що в студентів варто закладати ще морально-психологічну готовність до професійної діяльності, яку вона розглядає з позиції особистісно діяльнісного

підходу, де важливими складовими вважає: високий рівень педагогічного мислення; педагогічні, комунікативні та організаційні здібності.

Отже, під готовністю вихователя до професійної діяльності ми розуміємо багатокомпонентне утворення, складові якого взаємопов'язані та взаємозалежні. Таким чином, проблема готовності до професійної діяльності вихователів є психолого-педагогічною. До змісту й структури готовності науковці, як педагоги, так і психологи, мають власні концептуальні підходи, при цьому всі вони однотайні в тому, що готовність є складною системою. Готовність до діяльності тісно пов'язана з компетентністю, оскільки остання більшістю науковців розуміється як здатність діяти. Тож, сучасна людина має бути компетентною, тобто готовою реалізувати себе в певному виді діяльності.

Література

1. Нестеренко В. В. Теоретико-методологічні засади підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти в системі заочного навчання : монографія / Нестеренко. – Одеса : Видавництво ТОВ «Лерадрук», 2012. — 399 с.
2. Слостенін В. А. Професійна готовність учителя к вихователю роботи: содержание, структура, функционирование / В. А. Слостенін // Професійна підготовка учителя в системі вищого образования. – М. : Высшая школа, 1982. – С. 14–19.
3. Філософський словник / за ред. В. І. Шинкарука. — К. : Голов. ред. УРЕ, 1986. – 800 с.
4. Навчальний процес у вищій педагогічній школі: Навч. посібник / За заг. ред. О.Г. Мороза. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2001. – 337 с.

УДК 316.77:005.336.2:373.2.011.3-051:373.24

ВОРОНОВА О.Ю., СВИСТАК Д.М.
Мукачівський державний університет

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИХОВАТЕЛЯ ЗДО

У сучасних умовах розвитку незалежної Української держави актуальною є потреба в моральному удосконаленні суспільства, подальшій його гуманізації та демократизації. У зв'язку з цим необхідними стають нові вимоги до особистісних та професійних якостей майбутніх вихователів та педагогів взагалі. Ці якості мають ґрунтуватися на основі фундаментальних професійних знань, тобто на глибокій професійній компетенції, однією зі складових якої є рівень сформованості комунікативної компетентності, яку часто пов'язують з вивченням комунікативної культури.

Педагогічна професія – одна з найстаріших і найпочесніших в історії людства. Професія вихователя дошкільного навчального закладу виникла в XVII-XVIII ст. з появою перших дитячих садків. Тривалий час вважалося, що рівень професійної підготовки педагогічних кадрів забезпечує певний рівень засвоєних готових знань і взірців колись виконаних дій. У ході стрімких змін, що відбуваються у світі, ділові, урядові, а також психолого-педагогічні кола стикаються з проблемами професійної компетентності випускників ЗВО [1].

Результати аналізу психолого-педагогічних праць засвідчують велику кількість наукових досліджень, присвячених питанням теорії та практики

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>